

РЕШЕНИЕ

№ 3034

гр. София, 05.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 45 състав,
в публично заседание на 26.04.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгени Стоянов

при участието на секретаря Теменужка Стоименова, като разгледа дело номер **1594** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на Дял III, Глава X, Раздел I от АПК, във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване.

Образувано е по жалба на Т. Л. Г. с постоянен адрес: [населено място],[жк], ет. 3, ап. 10, съдебен адрес: [населено място], район „Л.“, комплекс „Белия квартал“, [улица], вх. Б, ет. 5, ап. № 14-15, срещу Решение № 0040 – 21 – 45 / 21.01.2022 г., постановено от директора на ТП на НОИ, с което се потвърждава като законосъобразно Разпореждане № РП – 3 – 21 – 01040241 / 29.11.2021 г., издадено от С. М. – за ръководител на контрола по разходите на държавното обществено осигуряване.

В жалбата е посочено, че прихващането по реда на чл. 114, ал. 5 КСО по своите правни последици се приравнява на принудително изпълнение, доколкото без съгласието на жалбоподателя (кредитор) се осъществява прихващане между дължими на него суми от държавното обществено осигуряване, в случая за парично обезщетение поради общо заболяване и за бременност и раждане, със суми, които Т. Г. се твърди да дължи на държавното обществено осигуряване за получено в предходен период обезщетение за бременност и раждане.

В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. Д.. Претендират се разноси за адвокатско възнаграждение на основание чл. 38 от Закона за адвокатурата.

Ответникът – Директорът на ТП на НОИ С.-град – в съдебно заседание се представлява от юрк. В., която оспорва подадената жалба и моли същата да бъде

отхвърлена, като неоснователна. Претендира юрисконсултско възнаграждение в размерите съгласно Наредбата за правната помощ.

Съдът, след като се запозна с представените по делото доказателства и взе предвид становищата на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

С Разпореждане № РП – 3 – 21 – 01040241 / 29.11.2021 г., издадено от С. М. – за ръководител на контрола по разходите на държавното обществено осигуряване, на основание чл. 114, ал. 5 КСО е постановено прихващане на изискуемо вземане на жалбоподателката от Държавното обществено осигуряване, представляващо парично обезщетение за временна неработоспособност (ПОВН), поради общо заболяване и парично обезщетение за бременност и раждане за месеците октомври и ноември на 2021 г. за погасяване на установено с разпореждане № РВ – 3 – 21 – 01000326 / 14.09.2021 г. на длъжностното лице по чл. 114, ал. 3 КСО при ТП на НОИ – С. град, вземане от ДОО произтичащо от парични обезщетения за бременност и раждане за периода от 23.07.2017 г. до 05.09.2018 г. Прихващането е постановено за сума 271, 74 лева (за периода месец 10.2021 г.); за сума 81, 52 лева (за периода месец 11.2021 г.); за сума в размер на 561, 36 лева (за периода месец 11.2021 г.). Общият размер на постановеното прихващане е за сума в размер на 914, 62 лева (деветстотин и четиринадесет лева).

С разпореждане № РВ – 3 – 21 – 01000326 / 14.09.2021 г. на длъжностното лице по чл. 114, ал. 2 и ал. 3 от КСО при ТП на НОИ С. – град, издадено на основание чл. 114, ал. 2 и ал. 3 от КСО е разпоредено Т. Г. да възстанови добросъвестно получените парични обезщетения за бременност и раждане за периода от 23.07.2017 г. до 05.09.2018 г. в общ размер на 8976, 07 лева – главница. Данните по преписката безспорно сочат, че разпореждането е връчено лично срещу подпис на жалбоподателката на 12.10.2021 г. Разпореждането е издадено след извършена проверка по разходите на ДОО на [фирма] и служебно заличаване на данните за осигурителен стаж и осигурителен доход, подадени от дружеството за Т. Л. Г. по реда на чл. 5, ал. 4 КСО за периода от м. 03.2017 г. до м. 02.2019 г. включително.

Сумата, която следва да бъде възстановена от Т. Г. представлява изплатеното и полученото от същата обезщетение за бременност и раждане за посочения период в общ размер на 8 976, 07 лева. В издаденото разпореждане, с което е установено по основание, размер и вид задължението на Т. Л. Г. към фондовете на ДОО изрично е цитирана разпоредбата на чл. 117а от КСО с указание, че обжалването не спира изпълнението му. Разпореждане № РВ – 3 – 21 – 01000326 / 14.09.2021 г. е обжалвано по административен ред и е постановено Решение № 1040 – 21 – 1172 от 17.11.2021 г. на Директора на ТП на НОИ – С. град, с което е потвърдено цитираното разпореждане.

След като е констатирано, че задълженията на Т. Г. към ДОО не са били погасено доброволно в срока по чл. 114, ал. 3 от КСО към дата на възникване през месеците октомври и ноември 2021 г. на вземане на лицето от ДОО, представляващо обезщетение за временно неработоспособност, поради общо заболяване и парично обезщетение за бременност и раждане, на основание чл. 114, ал. 5, от КСО е издадено разпореждане за прихващане № РП – 3 – 21 – 01040241 / 29.11.2021 г., издадено от С. М. – за ръководител на контрола по разходите на държавното обществено осигуряване. С Решение № 0040 – 21 – 45 / 21.01.2022 г., постановено от директора на ТП на НОИ, това разпореждане е потвърдено. Основният мотив на административния

орган е разпоредбата на чл. 117а от КСО, съгласно която обжалването на разпорежданията по чл. 114 и чл. 117, ал. 1, т. 2 КСО не спира изпълнението им.

При така изложената фактическа обстановка, съдът приема от правна страна следното:

По допустимостта на жалбата:

Жалбата до съда е подадена чрез ТП на НОИ С. – град на 10.02.2022 г. в срока и по реда на чл. 118, ал. 1 КСО и от лице с правен интерес, като адресат на решението на директора на ТП на НОИ С. – град, с който е потвърдено прихващане на парични суми, поради което е допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Съгласно чл. 114, ал. 5 КСО дължимите суми по разпореждания, които не са погасени доброволно в срока по ал. 3 и 4, подлежат на принудително изпълнение по реда на чл. 110, ал. 5, т. 1 от този кодекс или по реда на ДОПК, или чрез прихващане от изискуеми вземания на осигурения от държавното обществено осигуряване. Прихващането се извършва с разпореждане на длъжностното лице, на което е възложено ръководството на контрола по разходите на държавното обществено осигуряване в съответното териториално поделение на НОИ, или на друго длъжностно лице, определено от ръководителя на поделението. Така създаденият ред за прихващане и принудително изпълнение на разпорежданията по чл. 114, ал. 3 КСО, установяващи вземанията на ДОО от неправилно извършени осигурителни плащания на осигурените лица, е специален по отношение на реда за прихващане и принудително изпълнение на публични вземания по ДОПК.

Обжалваното решение е издадено от компетентен орган, в предвидената от закона форма. То съдържа правните и фактическите основания за постановяването му, като при издаването му не е допуснато нарушение на административнопроизводствените правила, което да е съществено. Потвърденото с него разпореждане също е съставено от компетентен орган, предвид приложената по делото Заповед № 1015 – 21 – 287 / 26.04.2016 г., с която на С. К. М. е възложено издаването на разпореждания за неоснователно изплатени суми по чл. 114, ал. 1 и ал. 2 от КСО и разпореждания за прихващане на дължимите суми по влезли в сила разпореждания по чл. 114, ал. 3 от КСО от изискуеми вземания на осигурения от ДОО. В този смисъл възражението на процесуалния представител на жалбоподателката, че лицето, което е издало разпореждането, няма компетентност, е неоснователно.

Съгласно чл. 114, ал. 1 и ал. 2 от Кодекса за социално осигуряване, недобросъвестно получените суми за осигурителни плащания се възстановяват от лицата, които са ги получили, заедно с лихвата по чл. 113 от КСО. Добросъвестно получените суми се възстановяват само в конкретно посочени хипотези, като за възстановяването на сумите по ал. 1 и ал. 2 длъжностното лице, на което е възложено ръководството на контрола по разходите на държавното обществено осигуряване в съответното териториално поделение на НОИ, или друго длъжностно лице, определено от ръководителя на поделението, издава разпореждане, което подлежи на доброволно изпълнение в 14 – дневен срок от връчването му. В тези случаи не се съставя ревизионен акт за начет по чл. 110, ал. 4. Разпорежданията се връчват на лицата по реда на чл. 110, ал. 4.

Разпореждането по чл. 114, ал. 3 от КСО е изпълнително основание, което е изрично предвидено в чл. 209, ал. 2, т. 7 от ДОПК, според който, принудителното

изпълнение се предприема въз основа на разпореждане за събиране на суми, издадено от органите на НОИ, независимо дали е обжалвано.

Според чл. 117а, ал. 1 от КСО обжалването на разпорежданията по чл. 114 и чл. 117, ал. 1, т. 2 КСО не спира изпълнението им. Установено е предварително изпълнение по силата на специален закон (КСО).

В жалбата е изложен аргумент, че в АССГ има висящо дело по повод на подадена жалба срещу Разпореждане № РВ – 3 – 21 – 01000326 / 14.09.2021 г., потвърдено с Решение № 1040 – 21 – 1172 / 17.11.2021 г. Посочено е, че е образувано административно дело № 12367 / 2021 г., АССГ, 36 – ти състав. Посочването на този аргумент прави необходимо той да бъде обсъден. Съдът служебно се запозна с предмета на делото и се установи, че предмет на административно дело № 12367 / 2021 г., АССГ, 36 – ти състав е именно Решение № 1040 – 21 – 1172 / 17.11.2021 г. на директора на ТП на НОИ С. – град. С това решение е потвърдено разпореждане РВ – 3 – 21 – 01000326 / 14.09.2021 г. на ръководител на контрола по разходите на ДОО в ТП на НОИ, с което е разпоредено Т. Г. да възстанови добросъвестно полученото парично обезщетение за бременност и раждане за периода 23.07.2017 г. до 05.09.2018 г. в размер на 8976, 07 лева.

Това съдебно производство по Решение № 1040 – 21 – 1172 / 17.11.2021 г. на директора на ТП на НОИ С. – град, с което е потвърдено Разпореждане № РВ – 3 – 21 – 01000326 / 14.09.2021 г. издадено от С. М. – за ръководител на контрола по разходите на държавното обществено осигуряване не е приключило към настоящия момент. Това означава, че вземането на административния орган не е ликвидно. Ликвидно е това вземане, което е установено безспорно по основание и размер. В случая то не е ликвидно, защото е спорно. Едва след приключване на съдебното производство с акт, който е благоприятен за административния орган, може да се приеме, че вземането е ликвидно. Посоченото е самостоятелно основание за отмяна на административния акт, поради нарушение на материалния закон – чл. 146, т. 4 АПК.

Настоящият състав установи още едно основание за отмяна. Вън и независимо от горепосоченото вземането на административния орган не притежава и качеството да е изискуемо. Това е така, защото служебно е известно на съда, че с определение на АССГ, Трето отделение, 36 състав, от дата 09.02.2022 г. е спряно допуснатото предварително изпълнение по силата на специален закон (КСО) на Решение № 1040 – 21 – 1172 / 17.11.2021 г. Мотивите на съда за това са, че е налице новонастъпило обстоятелство, а именно раждане на дете, чието отглеждане ще бъде затруднено. Съдът е приел, че оспорващият е доказал възможността за настъпване на трудно поправими вреди. След извършена служебна проверка се установи, че това определение не е било обжалвано от административния орган и е влязло в сила на дата 22.02.2022 г.

Следователно не е налице изискуемо насрещно вземане в полза на ДОО, поне докато изпълнението е спряно. При спряно изпълнение органът не може да предприеме действия по принудително изпълнение. Прихващането на основание чл. 114, ал. 5 от КСО по правното си естество се възприема като способ за принудително изпълнение, тъй като само осигурителният орган има право с едностранно волеизявление да удовлетвори вземането си. (в този смисъл Решение № 4328 от 28.03.2014 г. на ВАС по административно дело № 15601 / 2013 г. VI отделение, докладчик съдията Р. П.). Следователно щом изпълнението е спряно, прихващането срещу вземането на Т. Г. към ДОО е недопустимо и незаконосъобразно.

Съгласно чл. 142, ал. 2 АПК установяването на нови факти от значение за делото след издаването на акта се преценява към момента на приключване на устните състезания. Именно такъв нов факт е спряното изпълнение от дата 09.02.2022 г. (влязло в сила на 22.02.2022 г.). Налице са две насрещни задължения, идентичност на субектите по двете правоотношения и еднородност на двете задължения. Липсва обаче ликвидност и изискуемост на вземането на страната – в случая административният орган, осъществяващ контрола на разходите на ДОО, който прави едностранно изявление за прихващане.

С оглед изложеното, оспореното решение е незаконосъобразно, а подадената жалба следва да бъде уважена.

Процесуалният представител на жалбоподателя е поискал присъждането на разноски при условията на чл. 38 от Закона за адвокатурата. Правото на адвоката да окаже безплатна адвокатска помощ на лице по чл. 38, ал. 1, т. 3, пр. 2 – ро от ЗА, е установено със закон. Когато в съдебното производство насрещната страна дължи разноски, съгласно чл. 38, ал. 2 от ЗА адвокатът, оказал на страната безплатна правна помощ, има право на адвокатско възнаграждение, в размер, определен от съда, което възнаграждение се присъжда на адвоката. За да упражни последният това свое право, е достатъчно да представи сключен със страната договор за правна защита и съдействие, в който да посочи, че договореното възнаграждение е безплатно на някое от основанията по чл. 38, ал. 1 от ЗА, като не се нуждае от доказване обстоятелството, че клиентът е близък на адвоката. В конкретния случай по делото липсват доказателства, че е предоставена безплатна адвокатска помощ на основание чл. 38 от Закона за адвокатурата. Не е представен договор за правна помощ между жалбоподателя и адвокатското дружество, в който да е посочено, че се оказва безплатна помощ. Няма други документи, въз основа на които да се направи такъв извод. Съдът не може да предполага условията, при които е предоставена адвокатската помощ. Искането за прилагане на чл. 38, ал. 2 от ЗА следва да се остави без уважение.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, АССГ, Трето отделение, 45 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Т. Л. Г., постоянен адрес: [населено място],[жк], ет. 3, ап. 10, съдебен адрес: [населено място], район „Л.“, комплекс „Белия квартал“, [улица], вх. Б, ет. 5, ап. № 14-15, Решение № 0040 – 21 – 45 / 21.01.2022 г., постановено от директора на ТП на НОИ – [населено място], с което се потвърждава като законосъобразно Разпореждане № РП – 3 – 21 – 01040241 / 29.11.2021 г., издадено от С. М. – за ръководител на контрола по разходите на държавното обществен осигуряване.

ОСЪЖДА ТП на НОИ С. – град да заплати на Т. Л. Г., ЕГН [ЕГН], разноски по делото в размер на 10.00 лева държавна такса.

Решението е окончателно, съгласно разпоредбата на чл. 119 от КСО, вр. чл. 117, ал. 1, т. 2, буква "д" от КСО.

СЪДИЯ:

